

เทศน์เช้า วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันเข้าพรรษานะ วันเข้าพรรษา วันเริ่มอธิษฐาน เรานะ วันเข้าพรรษาทางโลกไม่ค่อย ตื่นเต้นกัน แต่วันขึ้นปีใหม่นี้ไปตื่นตื่น วันเข้าพรรษามันก็เหมือนกับคล้ายวันขึ้นปีใหม่ง วนขึ้นปีใหม่เราได้เริ่มต้นชีวิตใหม่ เห็นใหม่ อวยพรปีใหม่มกันนะ ชีวิตใหม่ เดือนใหม่ ปีใหม่ แต่เวลาวันเข้าพรรษา ผู้ที่ประพฤติกปฏิบัติ ตั้งสัจจะใจ นี่คือนชีวิตใหม่

คุณาพิกาสิ นาพิกาสิมันตายแล้ว พอมันตายขึ้นมามันหมุนไปครบ เวลามันหมดลาน มันหมดถ่าน มันก็ตาย ตายเราก็ตั่งมันใหม่ เห็นใหม่ นาพิกาสิมันตายแล้วเราก็ตั่งใหม่ อย่างนั้นมันได้อะไร?

ชีวิตเรานะ ชีวิตเราเวลามันตายไป มันมีจิต เวลาอยู่มันมีความรู้สึก เวลาภาวนา เห็นใหม่ เอา ๕ นาที ๑๐ นาที วันนี้ภาวนาได้ ๕ ชั่วโมง ๑๐ ชั่วโมง ไปภาวนาเอาเวลากันใจ เราไม่ไขว่คว้า นี่ จะเอาสติกัน การวิ่งแข่งเวลา เห็นใหม่

แต่ถ้าความสุขความทุกข์มันอยู่ที่ใจ เวลาวันคืนล่วงไปๆ ความรู้สึกเรามี จิตนี้มันมี โอกาสมันมี คนเกิดมาอายุสั้นอายุยืน คนเกิดมามีโอกาสมากโอกาสน้อย เห็นใหม่ เพราะอะไร เพราะตัวจิตมันตัวรับรู้

นาพิกาสิมันตายมันเป็นวัตถุ มันไม่มีวิญญาณ มันไม่รู้รู้อะไรหรอก มันเกิดมันตายของมัน เห็นใหม่ นาพิกาตายเราไม่ทุกข์นะ เราเปลี่ยนได้ เรารู้ได้ แต่คนตายนี้มันทุกข์ เพราะคนตายมันตายไป

แล้ววันนี้เวลามันตายไป นี่เข้าพรรษาอีกแล้ว วันคืนล่วงไปๆ เราประมาทกันมากนะ ปีใหม่นี้พอฉลองปีใหม่เสร็จ ก็อยากให้พรุ่งนี้เป็นปีใหม่เลย ได้ฉลองกันอีกใจ มันเอาวันปีใหม่มมาฉลองเพื่อความสนุกเพลิดเพลินใจ มันไม่ได้ตั้งปีใหม่แล้วเราจะตั้งกติกาศึกษาขึ้นมา แล้วเราจะทำดีทำชั่วขนาดไหน

นี่ก็เหมือนกัน เวลาจุดธูป เห็นไหม เวลาอธิษฐานพรรษา พระอธิษฐานพรรษาใน ๓ เดือนนี้ คุณติ พระจักขุบาลนี่ อธิษฐานเลยพรรษานี้เราจะไม่นอน เวลาภาวนาไป โรคตา โรคของตาเพราะมันอักเสบขึ้นมา หมอบอกถ้าไม่นอนนี่ตาจะบอดนะ “บอดก็ให้มันบอดไป” เพราะอะไร เพราะมันเสียดังจะ ที่เสียดังจะเพราะอะไร เพราะมันมีความเข้มแข็งอย่างนี้ ไม่เสียดังจะก็เลสมันก็หลอกไม่ได้ พอก็เลสหลอกไม่ได้ เห็นไหม ถึงเวลาตาก็บอดไป แต่หัวใจก็สว่าง โพลงขึ้นมา

แล้วอย่างเราเนี่ย สมมุติว่าเราเนี่ยเป็นอย่างนั้น เราจะแลกไหม? ถ้าเราจะแลก เราแลกแล้วเราได้ผลนั้นไหม? เราแลกเรายังไม่ได้ผลนั้น เพราะเราไม่รู้ใช่ไหม? แต่! แต่พระจักขุบาลขณะนั้นไม่มีผู้เดินนำหน้า เป็นผู้ที่ปฏิบัติ มันเป็นปัจจุบัน แต่มีผู้นำหน้า เวลาเราปฏิบัติกันเราก็อาศัยครูบาอาจารย์เป็นแบบอย่าง

พระกัสสปะ เห็นไหม ถือธุดงค์ควัตรเลยนะ แล้วถือธุดงค์ควัตร องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถามว่า “ทำเพื่ออะไร?” ทั้งๆ ที่เป็นพระอรหันต์ เป็นพระอรหันต์นี้ไม่ต้องไปตัดแปลงกิเลสแล้ว เพราะมันไม่มีกิเลสให้ตัดแปลง ถ้ามีกิเลสอยู่เป็นพระอรหันต์ได้อย่างไร เพราะไม่มีกิเลสเลย แต่ก็ยังถือเป็นคนดีเป็นตัวอย่างกับเรา ให้อนุชนรุ่นหลังได้มีแบบคนดีตัวอย่าง

การทำของเราเนี่ยมันมีติดบอด การทำอย่างไร ทำด้วยกิเลส เห็นไหม มันก็ผิดๆ ถูกๆ ไปโดยสภาวะแบบนั้น แต่ต้องทำ! ถ้าไม่มีการทำเลย มันก็ไม่มีเริ่มต้น มันไม่มีผู้ที่สืบต่อเลย

เราบอกเลย ชาติของเราฝากไว้กับอนุชนรุ่นหลัง ฝากไว้กับเด็ก ถ้าเด็กมันดีขึ้นมา ชาติเราจะมั่นคง เห็นไหม เราก็ฝึกเด็กขึ้นมาให้เป็นคนดีขึ้นมา พยายามถนอมรักษานะ แล้วก็ไปโทษนะ นี่ต้องไปฝึกกันที่เด็ก ต้องไปฝึกกันที่เด็ก ไม่ได้บอกเลยไปฝึกที่ผู้ใหญ่เลย เพราะผู้ใหญ่เป็นตัวอย่างที่ไม่ดี

แม่ปูมันเดินของมันนะ มันเดินของมันสายขนาดไหน มันก็ไม่เห็นตัวมันเอง เห็นไหม แต่มันไปบอกเลย ลูกปู ลูกเดินให้ตรงสิ เดินให้เหมือนแม่นี่ แล้วมันก็เดินคดไปเคี้ยวมา แล้วเดินให้ตรงสิ มันตรงได้อย่างไร

มันเป็นที่ทั้งผู้ใหญ่ทั้งเด็ก เพราะโอกาสในปัจจุบันนี้เราแก้ไขได้ ไม่ใช่อะไรก็ไปยึดเยียดให้เด็กหมด เห็นไหม ว่าอนุชนรุ่นหลังหรือประเทศชาติมันจะเจริญ แต่ขณะของเรา เราจะตักดวงผลประโยชน์ เห็นไหม พูดยแต่สอนคนอื่น ไม่พุดสอนตนเองเลย

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นะ สอนตนเองก่อน คัดแปลงตนเองก่อน ศาสนาพุทธ สอนอย่างนี้ สอนกลับมาที่เรา ไม่ต้องอ่อนวอนขอใคร ไม่ต้องไปเคารพบนอบสิ่งใด ให้อริยสัจ ความจริง ธรรมนี้เกิดขึ้นมาจากเรา “ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ธรรมนั้นจะสะท้อนหัวใจ เข้ามา”

ฉะนั้น ถ้าคิดอย่างนี้ มีความเห็นอย่างนี้ การกระทำมันเกิดขึ้นมาได้ มันเกิดกำลังใจนะ

เวลาประพฤติปฏิบัติเหมือนกันเลย น้ำเราตั่งไว้ เห็นไหม มันยังระเหยไปเลย มันยัง บกพร่องไปเลย ความตั้งใจของเราตั้งใจมันมาก เวลาอธิษฐานพรรษา จะทำทุกอย่างที่ผมปรารถนา เลย ๕ วัน ๑๐ วัน ไปนะ มันก็ถอย มันอ่อนแออะ เอาไว้ก่อนเถิด เห็นไหม มันก็ล้มลุกคลุกคลาน ไป มันไม่ถึงที่สุด มันก็ทำของมันไม่ได้

สิ่งที่ทำไม่ได้ เห็นไหม มันอ่อนแออย่างนี้ ถ้าเราทำของเราไป เราตั้งใจของเรา เราจะทำ ของเราให้เป็นไป นี้ ๕ พรรษา ๑๐ พรรษา จะกี่พรรษาก็แล้วแต่ ถ้าเราประพฤติปฏิบัติเข้ามา มันมี จิตวิญญูณ มันมีความรู้สึก จิตวิญญูณนี้เป็นเงาของใจนะ

แต่ปฏิสนธิวิญญูณ จิตตัวนั้นนะ ตัวจิต ตัววิญญูณตัวความรู้สึก เห็นไหม เวลาอารมณ์ดี ขึ้นมา อารมณ์มันคงขึ้นมา วิญญูณเข้มแข็งไง เวลาวิญญูณพอมันโลเลขึ้นมา นี่วิญญูณพเนจร เพราะอะไร เพราะมันไม่แน่ใจแล้ว มันโลเลแล้ว วิญญูณอย่างนี้วิญญูณความรู้สึก มันไม่ใช่ตัว จิต ตัวจิตเป็นพลังงานตัวนั้นมันมีของมัน ถ้าเราสัจจะความจริงอย่างนี้ เราตั้งความจริงอย่างนี้ มัน มันคงอย่างนี้

เปลือกผลไม้ นะ ถ้าเปลือกผลไม้มันเข้มแข็ง เปลือกผลไม้มันดี มันถนอมให้ผลไม้มันอยู่ ได้เก็บได้นาน ถ้าเปลือกผลไม้มันมีบาดแผลนะ เปลือกผลไม้มัน เนื้อผลไม้มันมันก็จะเสียหายไป นี้ก็เหมือนกัน วิญญูณ ชั้น ๕ ความรู้สึกของเรา มันถนอมรักษาจิตของเราไว้ ถ้ามันเข้มแข็ง มัน มันคงของมัน มันก็ทำให้จิต การกระทำของเรามีระยะเวลา เห็นไหม การปฏิบัติของเรามันก็มีเวลา สืบต่อ การปฏิบัติของเรา เห็นไหม

วันนี้วันอธิษฐานพรรษา ถ้าวันอธิษฐานพรรษาเราจะตั้งสัจจะอย่างไร ตั้งสัจจะกับตัวเอง ปัจจุบันนี้ หน้าที่การงานจะทำให้มันจริงจัง เวลาเราจะทำจริงจริงจังขนาดไหน หน้าที่การงานนะ แล้ว

เวลาที่มีเวลาว่างมาเราจะทำขนาดไหน มันตั้งได้ มันเป็นคฤหัสถ์ธรรม ธรรมของคฤหัสถ์ใด ธรรมของนักรบ ธรรมของนักรบไป หน้าที่มันต่างๆ กัน

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฝากศาสนาไว้ นะ เวลาบริษัท ๔ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา เห็นไหม เวลามารคลใจนะ มารคลใจ พยายามจะคลใจ มาร เห็นไหม ขนาดที่มารอยู่ในหัวใจนะ พระพุทธเจ้าฆ่ามันแล้ว เห็นไหม เวลาเขี่ยมารนะ เวลาเขี่ยมาร มารคอตกนะ นางคันหา นี้เป็นบุคลาธิษฐาน ว่านี่ลูกของพญามาร นางคันหา นางอรดีนี่ ความโลภ ความโกรธ ความหลง ลูกของพญามาร พญามารคอตกเพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทำลายแล้ว

“มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา บัดนี้เธอจะเกิดจากใจของเราไม่ได้อีกแล้ว”

ที่ว่าเสียปลื้กๆ นี้ เธอจะเกิดอีกความดำริของเราไม่ได้เลย ความคิดจะเกิดจากใจดวงนี้ไม่ได้เลย ในเมื่อเราเห็นเธอแล้ว เธอจะเกิดอีกไม่ได้ นี่ฆ่าแล้วไง แล้วทำไมมารคลใจอีกล่ะ? ทำไมมารคลใจองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพาน เห็นไหม “องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานเกิด” นี้อยู่ไปมันแบบว่าเป็นภาระหนักหน่วงพระพุทธเจ้าปฏิเสธ ปฏิเสธตลอดเลย เพราะอะไร เพราะเทศน์นะ เวลาพูดถึงอริยสัจมันจะพูดถึงเรื่องจิต เรื่องความรู้สึกละอย่างเดียวกันเลย แต่เวลาพูดถึงเรื่องโลก เรื่องวิภวัญจะ เห็นไหม เวลาเราทำความดีความชั่วของเรา ผลมันเกิดขึ้นมาใช่ไหม?

เราเป็นคนแล้ว เรายังเป็นคนแล้ว คนเทศน์อยู่นี่เป็นคนแล้ว แล้วได้ทำบุญกุศลอยู่ไปเกิดเป็นเทวดา มันก็เป็นเทวดาฝ่ายมาร เทพก็เทพฝ่ายมาร ฝ่ายมารคือว่าสิ่งที่มีอำนาจใจ นี่มันคลใจได้ สิ่งว่าคลใจนะ เวลามันขยับออกไปแล้ว มันเป็นไปสภาวะแบบนั้น นี่มารคลใจนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก “เมื่อใดภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ยังไม่เข้มแข็ง ยังไม่สามารถกล่าวแก้คำจาบจ้วงของลัทธิต่างๆ ได้ เราจะไม่ยอมนิพพาน”

พอเวลาวันมาฆบูชา “บัดนี้ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา มีความมั่นคง มีความเข้าใจในศาสนา กล่าวแก้คำจาบจ้วง คำติเตียนของลัทธิต่างๆ ได้ อีก ๓ เดือนข้างหน้าเราจะปรินิพพาน”

ขนาดว่าฆ่ามารแล้วนะ เพราะว่ามารในหัวใจเราฆ่าแล้ว แต่วิภวัญมันก็มีมารมีเทพ มีสิ่งดีๆ และชั่วปนกัน สิ่งที่ดีและชั่วปนกันมันก็ยังมาพยายามจะรักษามวลชนของเขา รักษาจิตวิญญาณที่อำนาจของเขา เห็นไหม นี่มันอยู่จากภายนอก นี่กระแสน้ำ

กระแสสังคมเป็นส่วนหนึ่ง แต่ความรู้สึกรู้สึกของเรา ถ้าเรามั่นคงของเรา เราจะไม่ตามกระแสสังคม เราจะเข้าใจ ในกระแสประเพณีปฏิบัติ เห็นใหม่ ตั้งกายขึ้นมา พิจารณากายนะ เป็นโศคาบัน เป็นสภิกขา มันเป็นก๊อบปี้ มันซีรอกซ์มา มันจะไปเป็นธรรมได้อย่างไร?

แต่ถ้ามันเป็นของเรา เราทำขนาดไหน มันจำเป็นจะต้องพิจารณากายอย่างเดียวหรือ ทำไมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “กาย เวทนา จิต ธรรม” พิจารณาจิตก็ได้ พิจารณาเวทนาก็ได้ พิจารณาอะไรก็ได้ แล้วมันเป็นจริงขึ้นมา

สิ่งนี้มันเป็นประสบการณ์ของจิต มันเป็นความเป็นไปของจิต การประพฤติปฏิบัติมันต้องเป็นสันติภูมิจิต เป็นความเห็นของเรา ไม่ต้องไปถามใครว่าผมได้ขึ้นไหน ผมเป็นอย่างไร ไม่ต้องถามใคร ถามหัวใจของตัวเอง มันสุขหรือมันทุกข์ ถามใจตัวเองนี่ ประพฤติปฏิบัตินี้มันได้ไม่ได้ถามตัวเองนี่

ถ้าตัวเองเป็นความสุข มันสุขขนาดไหน สุขโดยเจ็ดด้วยกิเลส เห็นใหม่ สุขชั่วคราว สุขเพราะมันปล่อยาง แต่มันไม่ขาด เดียวมันก็จะตึกกลับมา ไม่ต้องถามใคร ถ้ามีเชื่อว่ามันต้องแสดงตัวแน่นอน ของมันมีอยู่ในใจ มันมีอยู่แล้ว มันมีอยู่ ขณะที่มันกดไว้ มันก็กดไว้โดยอำนาจของสมาธิ แต่ถ้าถึงว่ามันตึกกลับมา มันต้องมีอยู่แล้ว ไม่ต้องถามใครเลย แต่ถ้ามันขาดนะ ใครจะบอกว่า เป็นสภาวะแบบใด ใครจะติฉินนินทาอย่างไร มันเรื่องของเขา

เรื่องของเรา เห็นใหม่ เรื่องของวิภูฏะ เรื่องของกระแสโลก เรื่องของใจเรา ใครมันจะรู้ดีกว่าใจเรา ใจของเรามันปล่อยางขนาดไหน มันสมมุติเจตปหานขนาดไหน มันเป็นสัจจะความจริงขนาดไหน สันติภูมิจิต เห็นใหม่ มันต้องเป็นสภาวะแบบนี้ ถึงว่าเป็นสัจจะ เป็นอริยสัจจะ สัจจะเป็นความจริงของโลกๆ

คู่มือเราสร้างกัน ประวัติศาสตร์เขียน เห็นใหม่ เป็นนิยายเลย นิยายของใครของมัน แล้วแต่สร้าง ไปขุดค้นขึ้นมาแล้วไปเปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์ยังทำได้เลย แล้วของเรา ความจริงของเรา ขุดค้นนะ ขุดค้นในหัวใจ เห็นใหม่

คู่มือ ดูเขาทำนาสิ เขาทำนาขึ้นมา เขาทำนาที่ไหน เขาทำนาของเขานะ ทำนาในพื้นที่นี้ ก็เหมือนกัน นานอยู่ที่ไหน นานอยู่ในร่างกายนี้ คนทำนาอยู่ที่ไหน คนทำคือตัวจิต จิตมันทำได้ใหม่ ถ้า

เขาทำนาได้ เขายังทำนา เขายังเป็นประโยชน์ของเขาได้ คุณสมณน้อย เห็นไหม เวลาไปเห็นเขา
ชักน้ำเข้านา เห็นเขาคัดคันศร

“มันไม่มีชีวิต ทำไมมันยังใช้ประโยชน์ได้?”

“จิตของเรานี้มีความรู้สึก มันมีชีวิต ทำไมไม่ใช้ประโยชน์กับมัน?”

เราใช้ความรู้สึกของเรานี้ขุดคัน ทำนาๆ พิจารณากายของเรา ถ้ามันเป็นประโยชน์กับเรา
ขึ้นมา เราก็อ่านไป นาเขาทำแล้ว เห็นไหม เขาทำแล้วทำไมเพราะอะไร เพราะมันต้องกิน
สมัยก่อนไม่มีตลาด ไม่มีธุรกิจ ใครทุกคนต้องทำนากินเอง สมัยโบราณเห็นไหม

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราทำนาจนเราชำนาญขึ้นมา เราทำเป็นของเรา เราจะไม่ตื่นตื่นเลย เราจะ
ไปอยู่ที่ไหนก็แล้วแต่ ทำนาดอน ทำนาลุ่ม ทำนาหว่าน ทำนาคำ ทำข้าวไร่ เห็นไหม มันจะมีอาหาร
กินตลอดไปไง ถ้าจิตมันสันตภิสุทธิโกมันเป็นอย่างนี้ไง มันจะไปตื่นตื่นกับสิ่งใด อาหารเรา
เตรียมพร้อม ทุกอย่างเตรียมพร้อม เราจะไปอยู่ที่ไหน เราจะตกทุกข์ได้ยากไปอย่างไร รักษาได้
ทั้งนั้นล่ะ

นี่ถาวนา ทำนาเป็นเป็นอย่างนี้ไง ถึงไม่กลัวสิ่งใดๆ เลย โลกนี้สมมุติ ความเป็นไปสมมุติ
ทั้งหมด แต่สิ่งที่เป็นความจริงนะ มันอยู่ที่ไหน อยู่ที่ใจของเรา สิ่งที่เป็นนามธรรมมีคุณค่าที่สุด สิ่ง
ที่เป็นวัตถุนะ ข้าวคราว ของจะมันคงขนาดไหน อนิจจัง โลกนี้เป็นโลกอนิจจัง ไม่มีสิ่งใดคงที่เลย

เขาว่าสิ่งที่เป็นมหัศจรรย์ของโลก เห็นไหม พยายามรักษา เขารักษานะ มันล่มสลายไปก็
รอบแล้ว คุณสิ สิ่งที่เป็นโบราณวัตถุเรา เห็นไหม ซ่อมแซมตลอด เราก็อ่านของเก่า ของเก่า
๕,๐๐๐ ปี ๑๐,๐๐๐ ปี ๑๐๐,๐๐๐ ปี มันก็ของเก่าๆ อย่างนี้ ฟอสซิลต่างๆ เห็นไหม มันก็เหลือ
เศษส่วนมา เขาไปหาเจอเนะ เป็นล้านๆ ปี อันนั้นก็เป็นส่วนของเขา ส่วนของเขาคือว่ามันมีส่วน
น้อย

คุณสิ เวลาคนเราทำบุญกุศลนี้ต้องไปสวรรค์ตลอด ไปนรกตลอด มันเป็นอย่างนั้นหรือ? มัน
มีแอกซิเดนทซ์ของมันนะ แอกซิเดนทซ์ ส่วนต่างมันมีอยู่ ระลึกชาติได้ บางคนเด็กบางคนระลึกชาติ
ได้ มันมีเศษมาในหัวใจ มันมีได้เป็นบางส่วน แต่ไม่เป็นอย่างนั้นทั้งหมด โดยหลักการจะต้อง
เวียนตายเวียนเกิดไปธรรมชาติของมัน แต่แอกซิเดนทซ์ก็เวียนตายเวียนเกิด เพียงแต่มันมีความเห็น

มีมุมมองที่ดีกว่าคนอื่นนิดหน่อยเท่านั้นเอง เพราะสิ่งนี้มันสะอาดไม่ได้ สิ่งนี้มันเป็นธรรมชาติ
อย่างนี้ ธรรมชาติของเขามันเวียนอย่างนี้ แต่อริยสัจเป็นความจริง

ย้อนกลับมาไง นาฬิกามันตายแล้วตายเล่าณะ สิ่งนี้ไม่ให้ผลอะไรกับตัวมันเองเลย กาลเวลา
กินเรา แล้วจิตเราจะปฏิบัติอย่างไร?

วันนี้วันเข้าพรรษา วันอธิษฐานพรรษา ให้ตั้งต้นชีวิตนะ ให้ตั้งสัจจะของเรานะ โอกาสของ
เรา ๓ เดือนนี้ พระพาทำ แล้วเราก็ทำสภาวะแบบนั้น แต่ถ้าเป็นผู้ที่ปฏิบัติในะ ในพรรษานอก
พรรษาเหมือนกัน เพียงแต่ในพรรษาเป็นประเพณี เป็นโอกาสให้เราได้กระทำ เราจะกระทำของ
เราเพื่อประโยชน์ของเราเอง